# ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE INSTEMMING MET HET SAMENWERKINGSAKKOORD VAN 19 JUNI 2026 TUSSEN DE FEDERALE STAAT EN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP INZAKE DE BEGELEIDING EN BEHANDELING VAN PERSONEN VERDACHT VAN, BEKLAAGD, BESCHULDIGD, VEROORDEELD OF GEÏNTERNEERD WEGENS SEKSUELE MISDRIJVEN

**Vlaanderen heeft sinds 8 oktober 1998 een samenwerkingsakkoord met de Federale Staat inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. Na achtentwintig jaar dringt zich een actualisatie op. Het nieuwe samenwerkingsakkoord versterkt het gespecialiseerd hulpaanbod en optimaliseert de samenwerking tussen de justitiehuizen en de gespecialiseerde hulpverlening. Met dit decreet stemt het Vlaams Parlement in met het vernieuwde samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven.**

## MEMORIE VAN TOELICHTING

## I. ALGEMENE TOELICHTING

### A. Situering

1. Sinds 8 oktober 1998 bestaat er een samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. Op het terrein drong namelijk de nood tot samenwerking tussen de diensten betrokken bij de begeleiding en behandeling van seksueel delinquenten zich op. Op 2 maart 1999 werd het samenwerkingsakkoord ook decretaal verankerd. Het samenwerkingsakkoord bepaalt de bevoegdheden en de verbintenissen van de verschillende actoren en regelt ook hun samenwerking.

2. Na ongeveer tien jaar toepassing werd het Vlaams samenwerkingsakkoord, samen met het Waals en Brussels samenwerkingsakkoord, grondig geëvalueerd door de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid van de FOD Justitie. Uit de bevraging van de actoren bleek over het algemeen dat de samenwerkingsakkoorden bijdragen tot een meer globale, coherente en gecoördineerde aanpak van daders van seksueel misbruik. Toch werden in het evaluatieverslag van 2011 verschillende knelpunten geïnventariseerd en aanbevelingen geformuleerd die een herwerking van het samenwerkingsakkoord vereisen. In de jaren nadien bleven de signalen van op het terrein komen om het samenwerkingsakkoord te hernieuwen. Ook de zesde staatshervorming, waarbij onder andere de bevoegdheden van de justitiehuizen werden overgeheveld naar de Gemeenschappen, noopte tot een actualisatie van het bestaande samenwerkingsakkoord.

3. Na achtentwintig jaar werd het samenwerkingsakkoord echter geen enkele keer gewijzigd. Daarom nam Vlaams minister van Justitie en Handhaving het initiatief om alle nodige actoren samen te brengen en werk te maken van de herwerking van het samenwerkingsakkoord. Hiervoor werd een werkgroep samengesteld bestaande uit vertegenwoordigers van de Federale Overheidsdienst Justitie, de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, het Vlaams Departement Zorg, het Vlaams Agentschap Justitie en Handhaving, het steuncentrum en de betrokken hulpverlenende sectoren. Deze werkgroep heeft een ontwerp van nieuw samenwerkingsakkoord voorgesteld.

4. Het nieuwe samenwerkingsakkoord stelt als doel een globale, coherente en gecoördineerde aanpak van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven na te streven, ten einde herhaling ervan en herhaling van slachtofferschap zoveel als mogelijk te voorkomen.

5. Het ontwerp van samenwerkingsakkoord en bijhorend decreet hebben betrekking op het beleidsveld Justitie en Handhaving binnen het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie en op de beleidsvelden Welzijn, en Gezondheidszorg en Wonen binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

   De hernieuwing van het samenwerkingsakkoord geeft ook uitvoering aan maatregel 58 van het Nationaal Actieplan ter bestrijding van gendergerelateerd geweld (2021-2025), aan de versterkte aanpak van seksueel geweld die werd opgenomen in de Kadernota Integrale Veiligheid (2022-2024), aan maatregel 39 in het Vlaams Actieplan ter bestrijding van seksueel geweld en aan de aanbevelingen (2011) die door de Dienst voor Strafrechtelijk Beleid werden gedaan in het kader van de evaluatie van de samenwerkingsakkoorden inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik.

6. Belangrijke principes inzake risicotaxatie, risicomanagement en de re-integratie van personen die beschuldigd zijn van of veroordeeld zijn voor een seksueel misdrijf zijn in de aanbeveling CM/Rec (2021) 6 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa aan de Lidstaten opgenomen.

## B. Inhoud

Het initiatief werd door de Vlaamse minister, bevoegd voor Justitie en Handhaving genomen om samen met de betrokken actoren over te gaan tot herwerking van het achtentwintig jaar oude samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. Daarbij werd vertrokken van een startnota, goedgekeurd door de toenmalige Vlaamse minister, bevoegd voor Justitie en Handhaving, de Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, de federale minister van Justitie en de federale minister bevoegd voor Volksgezondheid.

Het tekstvoorstel volgt het basiskader van het samenwerkingsakkoord uit 1998 maar bevat een juridisch-technische actualisatie van de bepalingen en belangrijke inhoudelijke toevoegingen om het gespecialiseerd hulpaanbod te versterken en de samenwerking tussen de justitiehuizen en de gespecialiseerde hulpverlening te optimaliseren. Inclusie van het gespecialiseerd aanbod van psychiatrische ziekenhuizen en uitvoering van gespecialiseerde adviesverlening door de justitiehuizen zijn belangrijke wijzigingen. Met het voorliggend decreet stemt de Vlaamse Regering in met dit nieuwe samenwerkingsakkoord.

**Impactanalyse**

*Budgettaire impact*

De budgettaire impact van het samenwerkingsakkoord blijft beperkt tot de financiële ondersteuning van het steuncentrum. De concrete impact zal het voorwerp uitmaken van verdere besprekingen tussen de partijen betrokken bij het samenwerkingsakkoord en het Universitair Forensisch Centrum en zal op dat moment het voorwerp uitmaken van een nieuwe beslissing van de Vlaamse Regering.

*Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel*

Het voorstel heeft geen weerslag op de lokale of provinciale besturen en Brussel.

**Implementatie**

**C. Totstandkomingsprocedure**

Op **3 mei 2024** werd het voorontwerp van decreet een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op basis daarvan werd advies gevraagd aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC), aan de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) en aan de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Op **17 mei 2024** keurde de federale minsterraad op voorstel van de federale minister bevoegd voor justitie het ontwerp van samenwerkingsakkoord goed.

Op **21 mei 2024** verstrekte de VTC het advies nr. 2024/051. De VTC was van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat de volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd. Hierbij wordt aangegeven op welke wijze wordt tegemoetgekomen aan deze elementen:

- De VTC vraagt om de rechtvaardigingsgrond te omschrijven. Er moet verduidelijkt worden welke taak van (zwaarwegend) algemeen belang bedoeld wordt.
    - De verwerking van de persoonsgegevens gebeurt conform artikel 6, lid 1, e), van de AVG en is noodzakelijk voor de uitoefening van een taak van algemeen belang. Deze taak van algemeen belang heeft betrekking

op de uitvoering van gerechtelijke opdrachten en de re-integratie van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd van seksuele misdrijven. Het doel hiervan is het vermijden van nieuwe slachtoffers van seksuele misdrijven. Dit wordt opgenomen in de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord bij de bespreking van artikel 12.

- De VTC geeft aan dat de verwerkingsverantwoordelijke expliciet benoemd moet worden in de regelgeving.
  - Met de actoren, bedoeld in artikel 12, §3 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord, worden volgende instellingen bedoeld: de justitiehuizen, de gespecialiseerde voorzieningen die instaan voor de hulpverlening en de psychosociale diensten van de gevangenissen. Hierbij zullen volgende verwerkingsverantwoordelijken van toepassing zijn: het Agentschap Justitie en Handhaving, de individuele gespecialiseerde voorzieningen en de Federale Overheidsdienst Justitie. Deze actoren worden ingeschreven in het ontwerp van samenwerkingsakkoord.

- De VTC vraagt om een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uit te voeren.
  - Het Agentschap Justitie en Handhaving zal een GEB uitvoeren.

- De VTC beveelt aan om in artikel 12, §1, tweede lid van het ontwerp van samenwerkingsakkoord de betrokken justitieassistent en hulpverlener op te nemen als bijkomende categorie betrokkenen waarvan persoonsgegevens verwerkt kunnen worden.
  - Het gaat bij deze categorie om professionele identificatiegegevens en contactgegevens. Deze categorieën worden geëxpliciteerd in het ontwerp van samenwerkingsakkoord.

- De VTC suggereert de categorieën persoonsgegevens verder te verduidelijken en verantwoorden.
  - In de regelgeving wordt gekozen voor het inschrijven van ruime categorieën van persoonsgegevens aangezien de relevantie van verschillende persoonsgegevens in eenzelfde categorie sterk casusafhankelijk is. Niet alle categorieën van persoonsgegevens worden standaard verwerkt. De opdrachtgever geeft op voorhand aan welke persoonsgegevens in het licht van een adequate begeleiding en behandeling overgemaakt kunnen worden naar de hulpverlening. In de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord worden enkele voorbeelden ingeschreven.

- De VTC adviseert de bewaartermijnen te bepalen of criteria op te nemen om de bewaartermijnen te bepalen en deze te verantwoorden.
  - In het ontwerp van samenwerkingsakkoord wordt voorzien in een maximale bewaartermijn van tien jaar tenzij andere actoren in een andere toepasselijke bewaartermijn voorzien hebben. Met deze actoren worden de justitiehuizen, de hulpverlening, die instaat voor de begeleiding en behandeling van de verdachte, de beklaagde, de beschuldigde, de veroordeelde of de geïnterneerde van een seksueel

misdrijf, en tenslotte de psychosociale diensten van de gevangenissen bedoeld. De justitiehuizen hanteren reeds een bewaartermijn van tien jaar, dit is ingeschreven in artikel 5, eerste lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 tot uitvoering van bepalingen over de justitiehuizen van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand. Deze termijn wordt verantwoord doordat de gerechtelijke overheid, als opdrachtgever, steeds de opgelegde voorwaarden kan aanpassen of een modaliteit kan herroepen of herzien gedurende een bepaald traject. De duur hiervan is onvoorspelbaar en is afhankelijk van verschillende factoren. Daarenboven kan de betrokken persoon na verloop van tijd nieuwe strafbare feiten plegen, waarbij de verwerkte gegevens relevant en noodzakelijk blijven in het kader van de nieuwe opdracht. Met deze termijn wordt ook een gelijkschakeling voorzien met de regeling die de federale wetgever voorzien heeft voor het Geïntegreerd Elektronisch Justitieel Opvolgingsdossier (GEJO), die ook een bewaartermijn van tien jaar na de laatste verwerking voorziet. Dit wordt opgenomen in de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord.

De actoren treden, binnen de eigen bevoegdheden, op als eigen verwerkingsverantwoordelijke. Er wordt voorzien in een maximale bewaartermijn van tien jaar, tenzij er voor de betrokken actor een andere bewaartermijn van toepassing is. De termijn van tien jaar wordt ook gehanteerd in de justitiehuizen. Door deze maximale bewaartermijn te verankeren, wordt er voorzien in een gelijkschakeling indien er geen toepasselijke bewaartermijn is. In de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord wordt hier een verdere verduidelijking over opgenomen.

- De VTC adviseert om maatregelen te nemen om de juistheid van de gegevens te garanderen.
  - Deze bepaling is echter al voorzien in artikel 5, 1, d) AVG. De AVG is van toepassing. Het is juridisch-technisch niet aangewezen om regelgeving te herhalen.

- De VTC vraagt om maatregelen te nemen om de veiligheid van de gegevens te waarborgen.

  - Het Agentschap Justitie en Handhaving is zich bewust van de noodzaak tot het nemen van maatregelen om de veiligheid van de persoonsgegevens te waarborgen. Het agentschap is hier dan ook bij de uitrol aandachtig voor.

Op **29 mei 2024** verstrekte de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin haar advies. Hierbij wordt ingegaan op de opmerkingen van de raad:

- De raad vraagt zich af of het zorgcircuit geraadpleegd werd bij de evaluatie van het samenwerkingsakkoord in 2011 of tijdens de voorbereiding van het nieuwe samenwerkingsakkoord.

- Bij de evaluatie in 2011 werden de gespecialiseerde voorzieningen, de residentiële voorzieningen en de leerprojecten voor plegers van seksueel geweld betrokken door het invullen van een uitvoerige vragenlijst en deelname van een vertegenwoordiger van de gespecialiseerde behandelcentra aan de stuurgroep bij dit onderzoek. Vertegenwoordigers van de Geestelijke Gezondheidszorg (Zorgnet-Icuro) en het Algemeen Welzijnswerk (CAW Groep) namen actief deel aan de centrale werkgroep, die het tekstvoorstel voor een aangepast samenwerkingsakkoord uitwerkte. Daarnaast werd overleg gepleegd met vertegenwoordigers van de residentiële voorzieningen (psychiatrische ziekenhuizen, forensisch psychiatrische centra en mobiele equipes internering).

- De raad merkt op dat er details ontbreken omtrent de impact op de begroting. Daarnaast werpt de raad ook op dat de huidige financiering van het steuncentrum momenteel niet zou voldoen.
  - Hiervoor wordt er verwezen naar de budgettaire impact besproken in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.

- De raad maakt de bemerking dat het ontbreken van de federale minister bevoegd voor volksgezondheid te betreuren valt vanwege het feit dat de psychiatrische ziekenhuizen worden meegenomen als potentiële gespecialiseerde voorzieningen waarvoor de federale minister deels bevoegd is en vanwege de ambitie die in het Masterplan forensische geestelijke gezondheidszorg werd uitgesproken om met alle bevoegde overheden samen te werken.
  - De federale minister bevoegd voor volksgezondheid werd van bij de start betrokken in het traject van het nieuw samenwerkingsakkoord. De minister werkte mee aan de teksten, maar besliste, ondanks het belang van de ondertekening voor de sector, om niet mee tekenen gezien om bevoegdheids-technische redenen zijn ondertekening niet noodzakelijk zou zijn.

- De raad vraagt om werk te maken van een kader voor adviesverlening aangezien dit nu niet voorzien is in artikel 14.
  - Er zal een sjabloon worden opgemaakt door het begeleidingscomité voor het advies dat opgesteld wordt door de justitiehuizen. Er worden hiervoor enkele toevoegingen gedaan in artikel 5 en artikel 14 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord en de bijhorende memorie van toelichting.

- De raad pleit voor het hernemen van de bestaande mogelijkheid voor gespecialiseerde adviesverlening door een gespecialiseerde voorziening en het steuncentrum gezien hun opgebouwde expertise en de hoge nood aan onderbouwde adviesverlening.
  - De uitvoering van adviesopdrachten door de gespecialiseerde voorzieningen is deontologisch niet verenigbaar met de uitvoering van hun behandelopdrachten. Deze onverenigbaarheid bleek ook uit de evaluatie van het samenwerkingsakkoord in 2011. Bovendien wordt de behandelcapaciteit van deze centra best gevrijwaard.

- De raad merkt op dat er in het ontwerp van samenwerkingsakkoord geen expliciete onafhankelijkheid van de adviesverlening van de psychologen van de justitiehuizen is opgenomen.
    - De gespecialiseerde adviesverlening door de justitiehuizen zal opgenomen worden door een specifiek team van psychologen, gespecialiseerd in risicotaxatie en psychodiagnostiek. Dit team werkt onafhankelijk van de justitieassistenten die de begeleidingsopdrachten opnemen. De psychologen zijn onderworpen aan het beroepsgeheim en kunnen, met het oog op het uitvoeren van een mandaat van een federale opdrachtgever, de noodzakelijke informatie omtrent een indicatiestelling van een justitiabele delen met de justitieassistent die instaat voor de uitvoering van de opdracht. Dit is voorzien in artikel 11, §3 van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand.

      De adviesverlening die in het ontwerp van samenwerkingsakkoord voorzien wordt, betreft geen mandaat voor een justitieassistent, dus er zal op basis daarvan geen infodeling mogelijk zijn van de psycholoog naar de justitieassistent. In die zin kan er dus ook geen inmenging door de justitieassistent zijn.

- De raad stelt ook een aantal concrete aanpassingen voor in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet, in het ontwerp van samenwerkingsakkoord en in de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord
    - Er worden een aantal zaken in die zin aangepast. Zo wordt 'dient' vervangen door 'kan' in artikel 11 bij de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord, dit om het in overeenstemming te brengen met artikel 458bis Sw. Daarnaast wordt 'multidisciplinair persoonlijkheidsonderzoek' vervangen door 'psychodiagnostiek' in artikel 3 en 4 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord en de bijhorende memorie van toelichting. In artikel 11 van de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord wordt toegevoegd dat vanuit het herstelgericht perspectief ook naasten van de betrokken persoon, mits toestemming van deze laatste, bij het overleg betrokken kunnen worden.

      Het voorstel tot toevoeging van het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet wordt niet gevolgd aangezien de vermelding hiervan in dit kader minder relevant wordt geacht. Ook het advies bij de procedure van herstel in eer en rechten wordt niet toegevoegd in de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord aangezien deze procedure op kosten van de aanvrager is en buiten het toepassingsgebied valt van de justitiehuizen. Ook uit de evaluatie in 2011 bleek dat het niet opportuun was om het toepassingsgebied van het samenwerkingsakkoord uit te breiden naar de procedure van het herstel in eer en rechten.

De GBA heeft op haar zitting van **26 juli 2024** advies nr. 68/2024 verleend. Dit advies werd bezorgd op 29 juli 2024. Hierbij wordt ingegaan op de bemerkingen van de GBA.

- De GBA wijst op de noodzaak van het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB).
  - Het Agentschap Justitie en Handhaving zal een GEB uitvoeren.

- De GBA verzoekt te onderzoeken of er persoonsgegevens verwerkt worden bij het voeren van wetenschappelijk onderzoek en rapportering en desgevallend alle doeleinden te expliciteren in het ontwerp van samenwerkingsakkoord.
  - Bij het voeren van wetenschappelijk onderzoek gaat het om de verwerking van geanonimiseerde en gepseudonimiseerde persoonsgegevens. Bij de rapportering gaat het bij het steuncentrum om de verwerking van persoonsgegevens, vanuit operationele doelstellingen, die in het werkingsverslag geanonimiseerd weergegeven worden. Bij de rapportering van de gespecialiseerde voorzieningen gaat het in het verantwoordingsrapport om geanonimiseerde gegevens. Dit wordt verder geduid in 12, §1, derde lid van het ontwerp van samenwerkingsakkoord.

- De GBA beveelt aan de justitieassistenten en hulpverleners als bijkomende categorieën van persoonsgegevens op te nemen in artikel 12, waarbij duidelijk is dat deze verwerking beperkt is tot identificatiegegevens en contactgegevens.
  - In artikel 12, §1, tweede lid van het ontwerp van samenwerkingsakkoord wordt hiervoor een toevoeging gedaan.

- De GBA suggereert de categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 12 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord preciezer te bepalen. Ook bij het begrip 'nationaliteit' vraagt de GBA om verdere verduidelijking op te nemen.
  - In de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord worden voorbeelden ingeschreven bij de verschillende categorieën van persoonsgegevens. Deze persoonsgegevens worden enkel overgemaakt voor zover dit noodzakelijk is voor een adequate begeleiding of behandeling. De opdrachtgever geeft op voorhand aan welke persoonsgegevens hiervoor uitgewisseld kunnen worden. Deze categorieën kunnen een verschillende relevantie kennen in verscheidene dossiers. Er wordt hiervoor dus steeds een zorgvuldige afweging gemaakt. De GBA geeft aan dat het uittreksel uit het strafregister uitdrukkelijk vermeld moet worden als te verwerken categorie persoonsgegevens. Hierbij moet worden benadrukt dat het niet gaat om het uittreksel uit het strafregister, vermeld in artikel 595 e.v. Sv., gaat, maar louter om bepaalde informatie uit het strafregister. Deze persoonsgegevens vallen bijgevolg onder punt 9°, de politionele en gerechtelijke gegevens. Enkel relevante gegevens zullen worden doorgegeven aan de hulpverlening. Het is echter niet aangewezen om dit systematisch te beperken tot de seksuele misdrijven aangezien andere misdrijven gerelateerd kunnen

zijn aan de van toepassing zijnde problematiek(en) van de betrokkene. In het ontwerp van samenwerkingsakkoord is uitdrukkelijk opgenomen dat de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1 van artikel 12, ook de vermelding kan omvatten van de persoonsgegevens als vermeld in artikel 10 AVG. De rechtsgrond voor de verwerking van strafrechtelijke en gerechtelijke gegevens zit dus reeds vervat in het ontwerp van samenwerkingsakkoord. Er is dus geen verdere toevoeging in het ontwerp van samenwerkingsakkoord nodig.

- De GBA vraagt een specifieke aanpassing in art. 12, §1, 16° van het ontwerp van samenwerkingsakkoord, gelet op het beginsel van minimale gegevensverwerking vervat in artikel 2.1.c) AVG.
  - Deze bepaling wordt in die zin aangepast.

- De GBA adviseert te preciseren welke gegevens verwerkt kunnen worden van de categorie van personen vermeld in artikel 12, §1, tweede lid, 2° van het ontwerp van samenwerkingsakkoord.
  - Het gaat om dezelfde categorieën persoonsgegevens als die van de betrokkene. In de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord wordt hierover een verduidelijking opgenomen.

- De GBA beveelt aan de van toepassing zijnde bepalingen over de bewaartermijnen op te nemen in het ontwerp van samenwerkingsakkoord en om de 10-jarige bewaartermijn toe te lichten en te rechtvaardigen samen met wanneer deze termijn begint te lopen.
  - In de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord wordt een nadere toelichting opgenomen over de 10-jarige bewaartermijn, die aanvangt na de laatste verwerking. Deze termijn wordt als uitgangspunt gehanteerd, tenzij er een andere bewaartermijn van toepassing is op een welbepaalde actor. Het wordt zo aangepast in het ontwerp van samenwerkingsakkoord. Er wordt ook een toevoeging gedaan over de mogelijke andere toepasselijke bewaartermijnen in de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord.

- De GBA suggereert artikel 12, §3 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord verder te verduidelijken aangezien een transparante aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke aangewezen is.
  - Deze verduidelijking wordt in het ontwerp van samenwerkingsakkoord opgenomen in artikel 12, §5. De actoren die betrokken zijn bij de verwerking van persoonsgegevens zijn namelijk de justitiehuizen, de gespecialiseerde voorzieningen en de psychosociale diensten van de gevangenissen. Het zijn dan ook het Agentschap Justitie en Handhaving, de individuele gespecialiseerde voorzieningen en de Federale Overheidsdienst Justitie die optreden als verwerkingsverantwoordelijke.

Op **18 juli 2025** werd het ontwerp van samenwerkingsakkoord een tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op **19 december 2025** keurde de federale ministerraad op voorstel van de federale minister bevoegd voor

Justitie het ontwerp van samenwerkingsakkoord goed. Vervolgens werd advies gevraagd aan de Raad van State.

De Raad van State verstrekte advies nr. 78.846/16 op **20 april 2026**. Hierna wordt aangegeven op welke wijze werd tegemoetgekomen aan de elementen uit het advies:

- De Raad van State stelt dat de verwijzing naar artikel 5, §1, I, BWHI dient gepreciseerd te worden door te verwijzen naar de punten 1° en 2° daarvan en de verwijzing naar artikel 5, §1, II, BWHI dient gepreciseerd te worden door te verwijzen naar het punt 2°. Bijkomend dient de wetsgeschiedenis van de relevante onderdelen van artikel 5 BWHI en artikel 92*bis,* §1, BWHI te worden opgenomen.
  - De aanhef van het samenwerkingsakkoord werd zo aangepast.

- De Raad van State beveelt aan om de actuele titulatuur van de Vlaamse ministers te vermelden, zoals ook gebeurt bij de ondertekening van het samenwerkingsakkoord.
  - De actuele titulatuur van de Vlaamse ministers en de Federale minister werd in de aanhef toegevoegd.

- De Raad van State merkt op dat er actoren bij het samenwerkingsakkoord betrokken zijn die onder het toepassingsgebied van de richtlijn 2016/680 vallen en dat een bijkomende verwijzing hiernaar dient te worden opgenomen.
  - Deze richtlijn werd opgenomen in artikel 1, 16° en in artikel 12, §2 samen met een verwijzing naar titel 2 van de wet van 30 juli 2018 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens', die voorziet in de omzetting van deze richtlijn in federale regelgeving.

- De Raad van State stelt dat artikel 1, 6° van het samenwerkingsakkoord een definitie voorziet van het begrip 'bevoegde overheid'. De precisering geeft hierbij aan dat het 'meer bepaald gaat over de kamer voor de bescherming van de maatschappij, de strafuitvoeringskamer, de probatiecommissie, de onderzoeksrechter of het openbaar ministerie'. De Raad van State merkt op dat indien de opsomming beperkend bedoeld is, een vonnisrechter niet onder de definitie van 'bevoegde overheid' in de zin van het samenwerkingsakkoord valt.
  - De opsomming in artikel 1, 6° werd aangevuld met de term 'vonnisrechter'.

- De Raad van State merkt op dat de verwijzing in artikel 1, 7°, van het samenwerkingsakkoord naar artikel 2, 2°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk dient aangepast te worden naar artikel 6 van datzelfde decreet om te vermijden dat ook een centrum voor teleonthaal onder het begrip 'centrum voor algemeen welzijnswerk' zou kunnen worden begrepen.
  - De verwijzing in artikel 1, 7° werd aangepast.

- De Raad van State geeft aan dat in artikel 1, 8°, van het samenwerkingsakkoord het actuele opschrift van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de centra voor geestelijke gezondheidszorg dient te worden gehanteerd.
  - De tekst werd zo aangepast.

- De Raad van State stelt dat artikel 4 van het samenwerkingsakkoord de taken bepaalt die forensisch psychiatrische centra vervullen. Ook instellingen met een plaatsingsovereenkomst dienen hieronder begrepen te worden. In het verlengde hiervan merkt de Raad van State op dat ook artikel 3, 4°, van het samenwerkingsakkoord dient te worden aangevuld met 'instellingen met een plaatsingsovereenkomst'.
  - De tekst werd in die zin aangepast.

- De Raad van State merkt op dat artikel 5, 1°, van het samenwerkingsakkoord de justitiehuizen de taak geeft advies te verlenen met betrekking tot de betrokken personen. De betrokken personen zijn, overeenkomstig artikel 1, 5°, en artikel 2 van het samenwerkingsakkoord de 'personen die verdacht, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd' zijn wegens 'bepaalde seksuele misdrijven' en voor wie 'op basis van wettelijke en reglementaire bepalingen' gespecialiseerde adviezen, begeleiding of behandeling voorzien worden. Door deze formulering lijkt het volgens de Raad van State zo te zijn dat de procedure van herstel in eer en rechten (artikel 629, §3, tweede lid Sv.) tot het toepassingsgebied van het samenwerkingsakkoord behoort, hoewel de memorie van toelichting aangeeft dat dit niet het geval is.
  - De adviesverlening door de justitiehuizen gebeurt uitsluitend op vraag van een bevoegde overheid, meer bepaald de gerechtelijke of penitentiaire overheid (artikel 1, 6° van het samenwerkingsakkoord). Het is een opdracht als bedoeld in artikel 5, §1, III, BWHI. Voor een advies in het kader van de procedure herstel in eer en rechten kan een veroordeelde of zijn raadsman zich rechtstreeks tot een gespecialiseerde voorziening wenden, zonder tussenkomst van de justitiehuizen. Dit werd verduidelijkt door in artikel 5, 1°, van het samenwerkingsakkoord de woorden 'op vraag van de bevoegde overheid' toe te voegen.

- De Raad van State geeft aan dat de adviesfunctie inzake personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven wanneer deze niet wordt opgenomen door de psychosociale diensten binnen de gevangenissen of door de instellingen voor de plaatsing van geïnterneerden, niet langer wordt toevertrouwd aan de gespecialiseerde voorzieningen of het steuncentrum, maar aan de justitiehuizen, overeenkomstig artikel 5, 1°, van het samenwerkingsakkoord. Artikel 417/64 van het Strafwetboek en artikel 9*bis* van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie leggen op dat het advies gegevens wordt door 'een dienst gespecialiseerd in de begeleiding of behandeling van seksuele delinquenten'. Hetzelfde geldt voor de artikelen 32, §1, eerste lid, en 95/3, §2, derde lid, van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en aan het

slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten en artikel 47, §2, tweede lid, van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering, waarin is opgenomen dat het advies wordt gegeven door 'een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten'. Het gelijkheidsbeginsel hier toegepast, vereist dat het advies wordt verleend door een instantie met de nodige expertise.

- De justitiehuizen beschikken over een team van klinisch psychologen die volledig opgeleid zijn in de afname en interpretatie van zeden specifieke risicotaxatie en diagnostische instrumenten, dewelke ook binnen de andere diensten worden gebruikt. Voor zedendossiers wordt bovendien ook ingezet op structurele expertiseopbouw. Dit leidt ertoe dat de adviesverlening wordt uitgevoerd door een dienst met gelijkwaardige expertise. Op deze manier wordt het behandelaanbod van de gespecialiseerde voorzieningen voor personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven zoveel als mogelijk gevrijwaard vanwege de onverenigbaarheid met het geven van advies binnen eenzelfde dossier. De Raad van State neemt aan dat voor het voldoen aan de vermelde wettelijke bepalingen het voldoende is dat deze over de vereiste expertise inzake seksuele delinquentie beschikken. De Raad van State beveelt aan artikel 5, 1°, van het samenwerkingsakkoord zo te verduidelijken dat de adviesfunctie enkel kan worden opgenomen door een gespecialiseerde afdeling binnen de justitiehuizen, in casu de psychologen. De tekst werd in die zin aangevuld.

- De Raad van State merkt op dat overeenkomstig artikel 6, eerste lid, 3°, van het samenwerkingsakkoord één van de taken van het steuncentrum bestaat uit het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek. Volgens artikel 89, lid 1, laatste zin, van de algemene verordening gegevensbescherming, moeten de doeleinden van wetenschappelijk onderzoek waarvoor persoonsgegevens worden gebruikt, wanneer dat mogelijk is, worden verwezenlijkt door verdere verwerking die de identificatie van de betrokkenen niet of niet langer toelaat.
  - Artikel 12, §1, derde lid, 8° werd aangevuld om aan te geven dat het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek door het steuncentrum gebeurt aan de hand van geanonimiseerde of, indien dit niet volstaat om het doel te verwezenlijken, gepseudonimiseerde gegevens.

- De Raad van State geeft aan dat 'een niet-gespecialiseerde voorziening' in artikel 6, eerste lid, 6°, en artikel 10 van het samenwerkingsakkoord best vervangen wordt door 'een niet als gespecialiseerde voorziening aangewezen voorziening' aangezien het de bedoeling lijkt om een gedeeltelijke overdracht te kunnen doen naar voorzieningen die in het kader van het samenwerkingsakkoord niet als gespecialiseerde voorziening aangewezen zijn en dus niet in de zin dat zij niet over de door de diverse wettelijke kaders vereiste expertise inzake seksuele delinquentie zouden beschikken.
  - Deze opmerking werd gevolgd en de tekst werd zo aangepast.

- De Raad van State merkt bij artikel 6, derde lid, van het samenwerkingsakkoord en de bijhorende memorie van toelichting op dat het nominatief aanwijzen van één vereniging die gesubsidieerd kan worden, de andere verenigingen uitsluit die dezelfde bijzondere opdracht zouden kunnen uitoefenen. Dit is moeilijk verenigbaar met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Mede gelet op de memorie van toelichting bij artikel 6 die aangeeft dat de partijen tot heroriëntatie kunnen beslissen van de middelen, suggereert de Raad van State om dit in algemenere bewoordingen op te nemen.
    - Aan deze opmerking van de Raad van State wordt tegemoetgekomen door de mogelijkheid te voorzien dat ook andere organisaties als steuncentrum erkend en dus gesubsidieerd kunnen worden. In het instemmingsdecreet kan een delegatie aan de Vlaamse regering ingevoegd worden om de procedure voor de erkenning en de subsidiëring door de Vlaamse overheid nader te bepalen. De uitdrukkelijke vermelding van het Universitair Forensisch Centrum blijft evenwel behouden. Het UFC is immers reeds sinds 2000 erkend en gesubsidieerd als steuncentrum op grond van artikel 5 van het samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. Dit wordt in artikel 18 nader verduidelijkt.

- De Raad van State merkt op dat artikel 7, §§ 4 en 5, van het samenwerkingsakkoord een gedetailleerde regeling bevat voor het toezicht op de betrokken voorzieningen en de procedure tot intrekking van de aanwijzing. Een wijziging van deze regels is enkel mogelijk door middel van een samenwerkingsakkoord of na opzegging van het samenwerkingsakkoord. De Raad van State geeft aan na te gaan of het niet beter is om de toezichtsregeling in het instemmingsdecreet op te nemen of in het instemmingsdecreet een machtiging aan de Vlaamse Regering te voorzien.
    - Aangezien het gaat om voorzieningen belast met persoonsgebonden aangelegenheden, zoals bedoeld in artikel 5 BWHI, kan dezelfde doelstelling ook bereikt worden door een delegatie aan de Vlaamse Regering in te schrijven in het instemmingsdecreet om de voormelde procedures nader te bepalen, gevolgd door een deelstatelijke uitvoeringsregeling. De tekst werd in die zin aangepast.

- De Raad van State stelt dat in artikel 10, tweede lid, van het samenwerkingsakkoord dient te worden verwezen naar artikel 6, eerste lid, 6° in plaats van naar artikel 6, tweede lid, 6°.
    - De tekst werd op die manier aangepast.

- De Raad van State merkt op dat artikel 11, §4 en artikel 12 van het samenwerkingsakkoord geen melding maken van een federale actor die zou deelnemen aan het driehoeksoverleg.
    - In de praktijk is het namelijk in bepaalde dossiers wel wenselijk dat ook een federale actor, in het bijzonder de PSD, deelneemt aan het overleg. Hierdoor kan niet langer gesproken worden van een ‘driehoeksoverleg’ maar wel over ‘overleg’. Artikel 11, §4 van het samenwerkingsakkoord

dat het overleg regelt en artikel 12 dat de gegevensverwerking in het kader van dit overleg regelt, werden aangepast.

- De Raad van State geeft aan dat artikel 12 van het samenwerkingsakkoord ook de essentiële elementen van de andere gegevensverwerkingen, voorzien in het samenwerkingsakkoord, dient te bevatten.
  - De doelstelling van de verwerking is niet louter 'het kunnen verstrekken van een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen'. De tekst werd dan ook aangepast door te verwijzen naar de doeleinden, vermeld in artikel 2, eerste lid van het samenwerkingsakkoord. Ook de essentiële elementen van de verwerkingen bij het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en de verwerkingen door de bevoegde overheden en de psychosociale diensten werden opgenomen.

- De Raad van State stelt dat de verwijzing naar artikel 6, 3° in artikel 12, §1, derde lid, 6° dient te worden gepreciseerd als artikel 6, eerste lid, 3°.
  - De tekst werd zo aangepast.

- De Raad van State geeft aan dat het startpunt van de subsidiaire maximale bewaartermijn van 10 jaar, als er voor de betrokken actor geen andere wettelijke bewaartermijn van toepassing is, voorzien in artikel 12, §3, eerste lid van het samenwerkingsakkoord, onvoldoende duidelijk is door te stellen dat de termijn ingaat na de laatste verwerking.
  - De tekst van het samenwerkingsakkoord werd aangevuld door aan te geven dat de termijn ingaat na afsluiting van het dossier.

- De Raad van State merkt in artikel 13, derde lid, van het samenwerkingsakkoord op dat er verwezen dient te worden naar het eerste lid, 4° tot en met 6° in plaats van naar het eerste lid, 5° tot en met 7°. Daarnaast dient in artikel 14, 1° en 5°, van het samenwerkingsakkoord verwezen te worden naar het eerste lid van artikel 6 in plaats van naar het tweede lid.
  - De tekst werd zo aangepast.

- De Raad van State geeft aan dat overeenkomstig artikel 92*bis,* §1, tweede lid, BWHI, in samenhang gelezen met artikel 4, tweede lid, van de wet van 31 mei 1961 betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en inwerkingtreden van wetten en verordeningen, alsook met artikel 56 BWHI, een samenwerkingsakkoord dat aan de parlementen ter instemming is voorgelegd in werking treedt op de tiende dag te rekenen vanaf de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het laatste wetgevende instrument van instemming met het samenwerkingsakkoord.
  - Er is geen bijzondere reden om hiervan af te wijken. Artikel 18 wordt dan ook geschrapt.

**D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest**

Dit decreet regelt gemeenschapsaangelegenheden.

## II. Toelichting bij de artikelen

### Artikel 1

De begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven situeert zich op verschillende beleidsdomeinen en -velden:

- Het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie, meer bepaald de beleidsvelden Justitie en Handhaving;
- Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, meer bepaald de beleidsvelden Welzijn, en Gezondheidszorg en Woonzorg.

Dit ontwerp van decreet regelt gemeenschapsaangelegenheden.

### Artikel 2

Met dit ontwerp van decreet stemt het Vlaams Parlement in met het vernieuwde samenwerkingsakkoord van 19 juni 2026 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven.

Voor meer toelichting bij de inhoud van het akkoord, wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking in de Memorie van Toelichting bij het samenwerkingsakkoord (als bijlage).

### Artikel 3

Dit artikel voorziet in een aantal delegaties aan de Vlaamse Regering met betrekking tot het steuncentrum.

Artikel 6 van het samenwerkingsakkoord voorziet in de aanwijzing van een steuncentrum en bepaalt de taken van het steuncentrum. Voor meer toelichting bij het steuncentrum, wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking bij artikel 6 in de Memorie van Toelichting bij het samenwerkingsakkoord.

Artikel 6, derde lid, van het samenwerkingsakkoord bepaalt dat de Vlaamse Regering na overleg met en na het akkoord van de federale overheid in het kader van de Interministeriële Conferentie Justitiehuizen, het steuncentrum aanwijst. Met uitzondering van de vereisten van overleg met en akkoord van de federale overheid, bevat het samenwerkingsakkoord, naast de bepaling in artikel 18 over het Universitair Forensisch Centrum dat reeds erkend is als steuncentrum, geen nadere procedurele regels voor de aanwijzing van het steuncentrum.

Artikel 6, vierde lid, van het samenwerkingsakkoord bepaalt dat alle partijen bij het samenwerkingsakkoord zich verbinden tot financiële ondersteuning van het steuncentrum. Het samenwerkingsakkoord voorziet echter niet in nadere regels en procedures met betrekking tot de subsidie en bepaalt evenmin het subsidiekader voor de subsidie, zoals vereist volgens artikel 76/2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019.

Om de Vlaamse Regering in staat te stellen haar bevoegdheid tot aanwijzing en tot financiering, vermeld in artikel 6 derde en vierde lid, van het samenwerkingsakkoord goed uit te voeren, bevat artikel 3 van het voorliggende ontwerp van decreet, naar aanleiding van het advies van de Raad van State, de volgende delegaties aan de Vlaamse Regering:

- de mogelijkheid om de procedure te bepalen voor de aanwijzing van het steuncentrum;
- de mogelijkheid om de procedure en de regels voor de subsidiëring van het steuncentrum te bepalen en de mogelijkheid om het subsidiekader te bepalen.

**Artikel 4**

Dit artikel voorziet een aantal delegaties aan de Vlaamse Regering met betrekking tot de gespecialiseerde voorzieningen.

Artikel 7 van het samenwerkingsakkoord voorziet in de aanwijzing van gespecialiseerde voorzieningen door de Vlaamse minister, bevoegd voor de zorg. Voor meer toelichting bij de gespecialiseerde voorzieningen, wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking bij artikel 7, 8 en 9 in de Memorie van Toelichting van het samenwerkingsakkoord.

De procedure tot aanwijzing, de regels inzake toezicht op de gespecialiseerde voorzieningen, het toezicht en de regels en procedures inzake de intrekking van de aanwijzing als gespecialiseerde voorziening, betreffen uitsluitend een gemeenschapsaangelegenheid. Daarom wordt, naar aanleiding van het advies van de Raad van State, in artikel 4 van het voorliggende ontwerp van instemmingsdecreet voorzien in een delegatie aan de Vlaamse Regering om de procedure tot aanwijzing, toezicht en intrekking van de aanwijzing als gespecialiseerde voorziening te bepalen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ